

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Детска градина „Здравец”

с. Шияково, общ. Гулянци, обл. Плевен, ул. „Иван Мичурин” №1

Актуализирам:

Директор: Емилия Веселинова

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА /2020 - 2024/

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО, актуализирана с решение на ПС №6/14.09.2023 год. и утвърдена със Заповед № 39/15.09.2023 год.

I. Въведение

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание.

Водещи стратегически документи при изготвяне програма на ДГ „Здравец” за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015 –2020;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността 2014 –2020;
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014 –2020;
- Национални програми а развитието на образованието, одобрени с Решение №188/05.03.2021 год. на Министерски съвет
- Национални програми а развитието на образованието, одобрени с Решение №257/25.03.2021 год. на Министерски съвет
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010 –2020;
- Закон за предучилищно и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- **План за действие на община Гулянци в изпълнение на областната Стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021 – 2030 г.)**

II. Причини за отпадане от детска градина

Причините за преждевременното напускане на детската градина могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

A. Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от детска градина.

Б. Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

В. Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище, наличие на конфликтни отношения със децата и учители, неувереност в себе си и, по-ниска ценност на образованието в семейството др.

Г. Институционални причини

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Д. Причини, свързани със здравния статус

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата, нуждаещи се от допълнителна образователна подкрепа в общообразователните институции, в това число и ДГ. Рисковете за преждевременното напускане са свързани с недостатъчна подготовка на образователната институция за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

III. Мерки за превенция на ранното напускане на образователната система

Настоящата програма набелязва дейности и мерки в три основни направления, като приоритет за детската градина имат тези, свързани с превенцията на ранното напускане.

- Превенция на преждевременното напускане на училище/ДГ;
- Интервенция срещу преждевременното напускане на училище/ДГ;
- Компенсиране на преждевременното напускане на училище/ДГ.

Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за **преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията**, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени към образованието и грижите от ранна детска възраст.

Интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на най-ниско равнище.

Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение.

В ДГ „Здравец” не се наблюдават отпаднали от обучението деца от подготовителните групи.

Позитивната образователна среда във всяка детска градина е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането и се включват следните дейности:

1. Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция.
2. Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за ранното отпадане на децата.
3. Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти, по отношение намаляването на отсъствията.
4. Развиване на дейности в детската градина за подкрепа за личностното развитие.
5. Справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст.
6. Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.
7. Развиване на между институционални инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на ДГ.

IV. Принципи на превенция за ранно напускане на образованието

Водещи принципи при разработване и изпълнение на Училищната програма за превенция на ранното напускане са:

- **Законосъобразност** – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.
- **Кохерентност** – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни;
- **Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от детската градина;
- **Прозрачност и популяризиране** на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото;
- **Приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

- Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.
- Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рисковете от преждевременно напускане на децата от подготвителните групи.
- Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.
- Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на децата от подготвителните групи.

V. Цели на програмата:

Обща цел: Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.

Подцели:

1. Осигуряване на позитивна образователна среда - добър психоклимат, атмосфера на добронамерени взаимоотношения.
2. Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за деца от уязвими етнически общности.
3. Достъп до качествено образование за деца със СОП.
4. Намаляване на риска от преждевременно напускане на детска градина преди възникването на проблемите.
5. Предоставяне на набор от механизми за предпазване на отделните застрашени от отпадане деца.
6. Подпомагане на преждевременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

VI. Необходими действия за постигане на целите:

1. Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с учителите.
2. Контрол на отсъствията на децата и причините за допускането им, както и поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
3. Повишаване квалификацията на учителите за работа с деца в риск.
4. Засилване на връзката между учителя и детето и връзката учител - родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение.
5. Търсене на форми за повишаване на информираността на родителите на напусналите деца отново да се включат в образованието.
6. Разглеждане на Педагогически съвет на случаите на деца в риск от отпадане от системата на ПУО.

VII. Дейности и мерки за намаляване отсъствията на децата

1. Осигуряване на позитивна образователна среда – психологичен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление. Повишаване интереса на децата към живота в детската градина, чрез редовно осъществяване на работата в екип, включване в обществено полезен труд, участие в тържества и развлечения. Обсъждане на нравствена проблематика свързана със екологичното, здравното и гражданско образование. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии. Реализиране на дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността. Осигуряване на конкретни дейности за постигане целите на приобщаващото образование – насочване към занимания, съобразени с неговите потребности;

2. Анализирание на резултатите от обучението по отделните образователни направления, спрямо очакваните резултати; резултатите, получени от оценяването на входните и изходните равнища и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта;

3. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността: включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина. Организиране на групови форми на взаимодействие като: включване в естетизиране на помещенията и двора на детската градина, участие работилница за родители, изработване на изделия за благотворителни базари, отбелязване на традиционни празници, обичаи, обреди, подготовка и провеждане на общоградински мероприятия; актуализиране състава на Обществения съвет, провеждане „Седмица на отворените врати“;

4. Контролиране посещаемостта на децата чрез: ежемесечно отчитане среднодневната посещаемост на децата, своевременно осъществяване на връзка с родителите, за установяване причините за отсъствие на децата, анализиране посещаемостта на децата в края на всяко учебно полугодие, информирание дирекция „Социално подпомагане“ за децата, допуснали повече от три неизвинени отсъствия в рамките на един месец;

5. Реализиране на политики за социализиране на децата, за които българският език не е майчин и за деца в неравностойно положение, за интегрирано обучение на деца със СОП,(включително на осигуряване на достъпна архитектурна среда), за преодоляване на обособяване по етническа принадлежност на децата в детските градини. Актуализиране стратегията на детското заведение в зависимост от конкретните условия и особености в региона.

VIII. Очаквани резултати

1. Обучение по български език, осигуряващо успешно обучение в училище.
2. Интерактивна образователна среда гарантираща равен старт и ефективно качествено образование.
3. Ефективно взаимодействие със семейството – ангажираност на родителите.

4. Мотивация за привличане и интегриране на децата, застрашени от ранно напускане на образованието.

5. Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по – високи резултати в образованието на децата.